

DOBRI LJUDI

Otplovio Mladen Šutej

Mladen Šutej plovi (foto privatna arhiva)

Goran Šimac • 03/10/2023 u 09:19 • Uredi

Mladen Šutej, legendarni jedriličar i moreplovac, otplovio je jučer iz Zagreba. Ploviti se mora. Preminuo je nakon uzbuđljive plovidbe koja je trajala 78 godina. O iznimnom čovjeku i njegovim brojnim plovidbama, avanturama i dostignućima može se najviše doznati iz njegovih **knjiga** ili na **njegovoj internetskoj stranici**, odakle doznajemo neke manje poznate činjenice iz njegova života. U nastavku pročitajte ponešto o inspirativnom čovjeku, a o kojem nećete doznati više od vijesti u današnjim informativnim emisijama, a

jer su i dalje uglavnom posvećene kojekavom političkom i inom polusvijetu umjesto istinskim vrednotama i ljudskim dostignućima.

Mladen Šutej

Mladen Šutej je rođen u Zagrebu 26.10.1945. godine, gdje se i školovao. Nakon osnovne škole završio je V. gimnaziju te zatim Strojarsko-brodograđevni fakultet 1969. godine, na odjelu termotehnike. Od 1970. do 1975. godine radi u Zagrebu kao projektant sustava za grijanje i klimatizaciju, prvi uvodi u bivšu državu sisteme jednocijevnog centralnog grijanja i vrelouljne kotlovnice za najsloženije objekte (bolnice, hotele). Nakon položenog Državnog ispita, vodi projektni biro s 8 zaposlenika i uvozi u Hrvatsku prvo računalo za izračun termodinamičkih gubitaka. Promjenom zakona o inženjeringu odlazi u Muenchen i Boeblingen gdje radi kao projektant, a od 1978. godine djeluje samostalno po cijeloj Evropi kao stručnjak za konzalting i isporuku termodinamičkih postrojenja, kako se ističe u njegovoj biografiji.

***Hir* kao djedov hir**

Tijekom tih godina Šutej kupuje **prvi krstaš** i naziva ga **Hir 2**. Radi se o jedrilici **Vivacity 21 (6,5 metara)** sagrađenoj u Engleskoj, koju na prikolici dovozi iz Engleske. Ime Hir 2 odabrano je iz poštovanja i na sjećanje svojeg djeda **Ramira Bujasa**, psihologa, koji je svoju jedrilicu počeo graditi kada je imao već 65 godina starosti i na začuđena pitanja prijatelja i obitelji odgovarao: ***To je moj Hir.***

S tim brodom, usidrenim u Žurkovu, Rijeka, u YC Galeb, kojega je Šutej član od 1974. godine, objedren je Jadran nekoliko puta i redovito trenirano u Riječkom i Kvarnerskom zaljevu, često puta u zimskim mjesecima. Ljetni izleti bili su i odlasci u Grčku i na Siciliju.

Godine 1979. kupuje u Italiji jedrilicu **CAT 34**, i to stupnju dovršenosti koji se zove “kit navegante”. Brod koji može ploviti, ali u unutrašnjosti nema ama baš ničega. Tijekom zime 1979/80 brod je dovršen u marini u Puntu, u moru. Ugrađene su sve instalacije i interijer. U idućih dvije godine Hir 3 je testiran na petnaestak regata i par tisuća milja po Jadranu.

Mladen Šutej

Nakon toga slijedi prvi veliki projekt. Godine 1982. **deset metarskom jedrilicom preko Atlantika do karipskih otoka, zatim Floride i natrag**. Ukupno 12 mjeseci vrlo zahtjevne plovidbe. Po povratku Šutej definitivno ostavlja zanimanje strojarskog inženjera i osniva prvu **Školu jedrenja na krstašima**. Kroz nju, u pet godina rada u Puntu i Biogradu n/m, prolazi čak 1600 osoba.

Radanje *Čigre*

Novi projekt zove se **Ekspedicija Cape Horn**. Započeo je 1987. godine jedrenjem u Sredozemlju i charter aktivnostima radi prikupljanja potrebnih sredstava . U zimi iste godine prejedren je u ARC regati Atlantik. U Rio de Janeiru Šuteju se pridružuje **Ozren Bakrač** i zajedno u siječnju 1989. godine osvajaju Cape Horn. U nastavku plovidbe prejedren je Tih ocean, Indijski ocean i kroz Crveno more **Hir 3** se vratio kući.

-Ispada da sam nekakav ludi avanturist koji je na putovanjima spreman staviti na kocku i vlastiti život. No zapravo nisam takav. Uvijek sam pažljivo planirao svoje projekte – kazao je jednom prilikom **Mladen Šutej** za **Nacional**.

U suradnji s nekoliko prijatelja Šutej 1993. godine osniva **Hrvatski oceanski jedriličarski klub**. Za realizaciju projekta Ekspedicija Arktik-Antarktika. U Brodogradilištu Kraljevica, silnim entuzijazmom i suradnjom čak 700 osoba, u rekordnom je roku od 10 mjeseci sagrađena i opremljena **jedrilica Hrvatska Čigra**, a plovidba započinje 1994. godine. **Objedren je svijet**, i to meridionalnim rutama, prošlo se kroz područje Arktika, dojerilo do Antarktike i nakon 37 mjeseci jedrilica se vratila u Kraljevicu.

Mladen Šutej plovi (foto privatna arhiva)

-U životu treba imati malo sreće. Lutalo se i tražilo, zanosilo idejama o samogradnji, nizali su se bezbrojni razgovori i savjeti, a onda je pao prijedlog da se upita netko sa Strojarsko-brodograđevnog fakulteta. Odgovor je brzo došao: Obratite se Kraljevici. Brodogradilište Kraljevica je u prostorije Hrvatskog oceanskog jedriličarskog kluba, tada površine od svega 8 kvadarata, došlo u obliku dva skromna i jednostavna čovjeka. Gospodin Krunoslav Walter, direktor Specijalne proizvodnje i gospodin Jura Crnković, glavni tehnolog. Ponuđeni su s najlošijom crnom kavom u svom životu i u petnaestak minuta zbunjenim entuzijastima objasnili kako bi sagradili brod. U tom su razgovoru po prvi puta spomenute riječi poput nionicral i još na desetke pojmova koje nitko, osim specijalaca, nije razumio. Kad su gospoda otišla nastala je tišina. Sve do sutradan kad su se na telefaxu pojavili podaci o tom čudesnom limu i pokazali da se dvojac

nije šalio. Niti loša kava ih nije obeshrabrila. Tko je tada uopće mogao sanjati da se iza mirne vanjštine dipl.ing. Waltera krije osoba koja je doslovno spasila i sačuvala od JNA topovnjaču kasnije nazvanu PETAR KREŠIMIR IV, a da je Jura Crnković višestruki državni prvak u jedrenju i znalac nad znalcima kada su u pitanju podvodne linije jedrilice. – ispričao je kasnije **Šutej**.

Hrvatska čigra na dalekom moru

Od tada Šutej vodi Klub, brine se o Čigri i vodi škole jedrenja. S tom svrhom organizirao je još jednu plovidbu, **Čigrom oko svijeta**, u periodu od 2000-2002. godine. Put je podijeljen u 25 etapa i promjena posade, tako da je u jedrenju **sudjelovalo 183 osoba**.

Sedam puta oko svijeta

Mladen Šutej je u svojoj jedriličarskoj karijeri **prejedrio 6 puta Atlantik (jednom solo), dva puta Pacifik (jednom solo)**, jednom Indijski ocean i tri puta Labradorsko more. Zatim dva je puta bio na Rtu Cape Horn, jednom prošao rt Dobre Nade i bio na svim svjetskim kontinentima uključujući i Antarktiku. Posjetio je mnoge usamljene otoke kao što su **Uskršnji otok, Picairn(Bounty), Juan Fennandez (Robinson Crusoe), Sv. Helenu (Napoleon), Falklande (Malvinas) i sl.**

Ukupno *u brazdi* ima **oko 230.000 prejedrenih milja, što je ekvivalent 7 plovidaba oko svijeta.**

Služio se sa pet stranih jezika, a od pomorskih kvalifikacija imao je, među ostalim, licencu DSV (Deutsche Segel Verband) za poduku i ovlaštenje za ispite, međunarodnu licencu Yacht master za upravljanje brodovima do 100 BT, hrvatsku dozvolu za brodovođu do 300 BT.

Član je prestižnog kluba IACH (INTERNATIONAL ASSOCIATION OF CAPE HORNERS) iz St. Maloa i HERMANDAD DE LA COSTA iz Santiaga de Chile.

Mladen Šutej napisao je **osam knjiga**. Osim tih knjiga u još jednoj je koautor i glavni urednik (Nautički peljar Jadrana). U njima je javnosti predstavio život jedriličara, otvoreno i iskreno, i opisao razne kutke svijeta koje je posjetio.

Piše, kako je govorio, ne radi stoga što mu je to poziv i zanimanje ili izvor prihoda, već stoga što osjeća potrebu da ono što je naučio i doživio prenese okolini, uvijek se nadajući da će nekoga potaknuti na slična razmišljanja i akcije. U čemu je i uspio. Osim toga autor neprestano ponavlja kako je do mnogih rezultata i ostvarenja došao uz pomoć okoline koja ga okružuje, a kako sve “zaslužne” ne može ukrcati na palubu, pa im kao svojevrsni dar i podsjetnik na ljubaznost ostavlja tekstove.

O svojim plovidbama priredio je **stotinjak reportaža**, a u suradnji s televizijama snimio i realizirao **35 dokumentarnih emisija** o jedrenju i zanimljivim krajevima svijeta.

U društvu kakvom živimo, koje je odavno skrenulo sa dobrog kursa u mutne vode, najvjerojatnije neće biti puno govora o čovjeku poput Mladena Šuteja, kao što bi to slučaj da je umro neko iz opskurnog svijeta politike, trivijalne zabave i tome sličnom.

-Putovanja čovjeka promijene, ispune, prošire mu vidike, pa je povratak u Hrvatsku, u kojoj se malo toga mijenja i u kojoj se ne vidi napredak, uvijek težak i pun šokova – kazao je jednom **Mladen Šutej**.

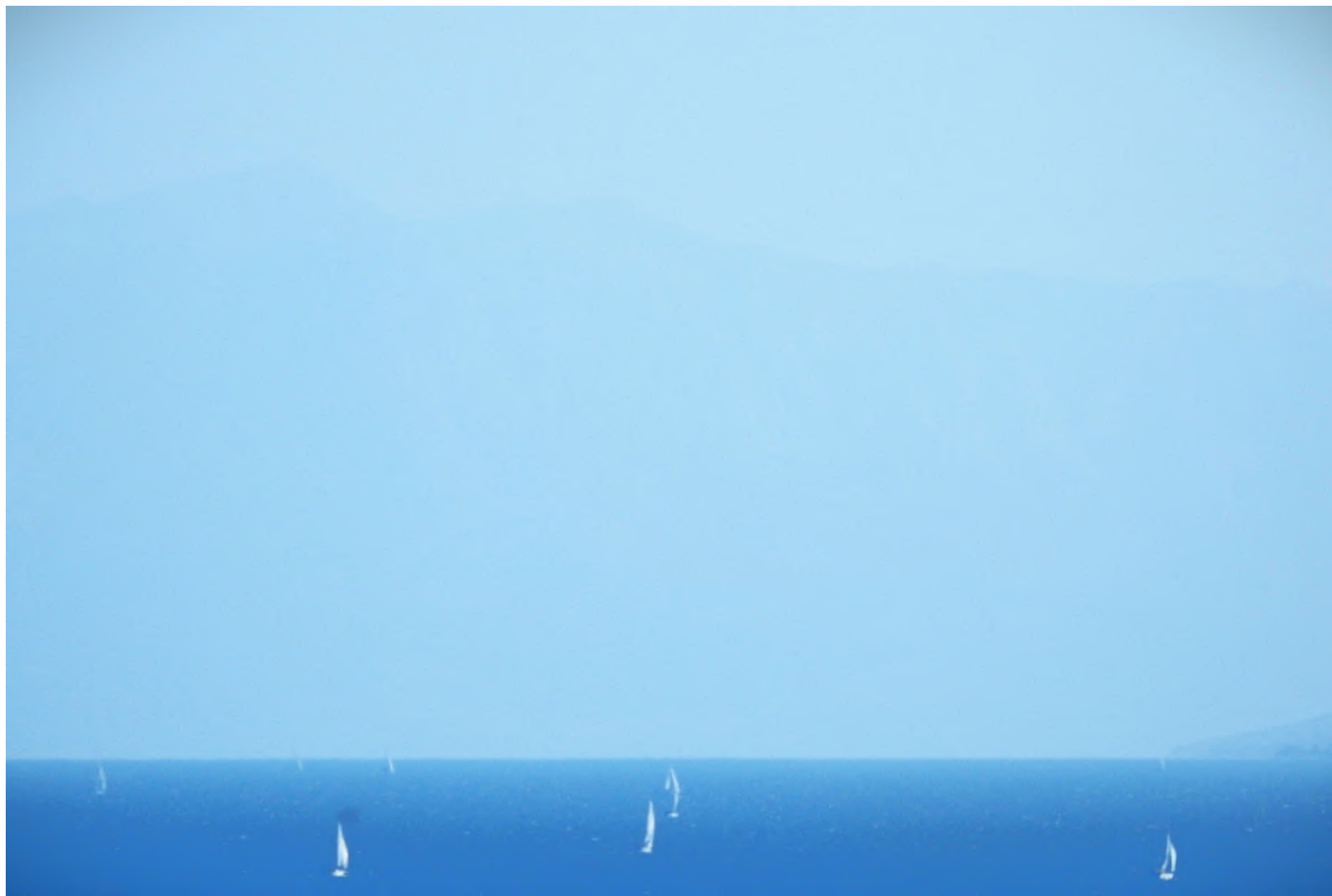
Želimo mu da mu povratak u neki drugi svijet ne bude tako težak, već tek lagano, rutinsko uplovljavanje u mirnu luku, u bonaci i smiraju.

Ploviti se mora.

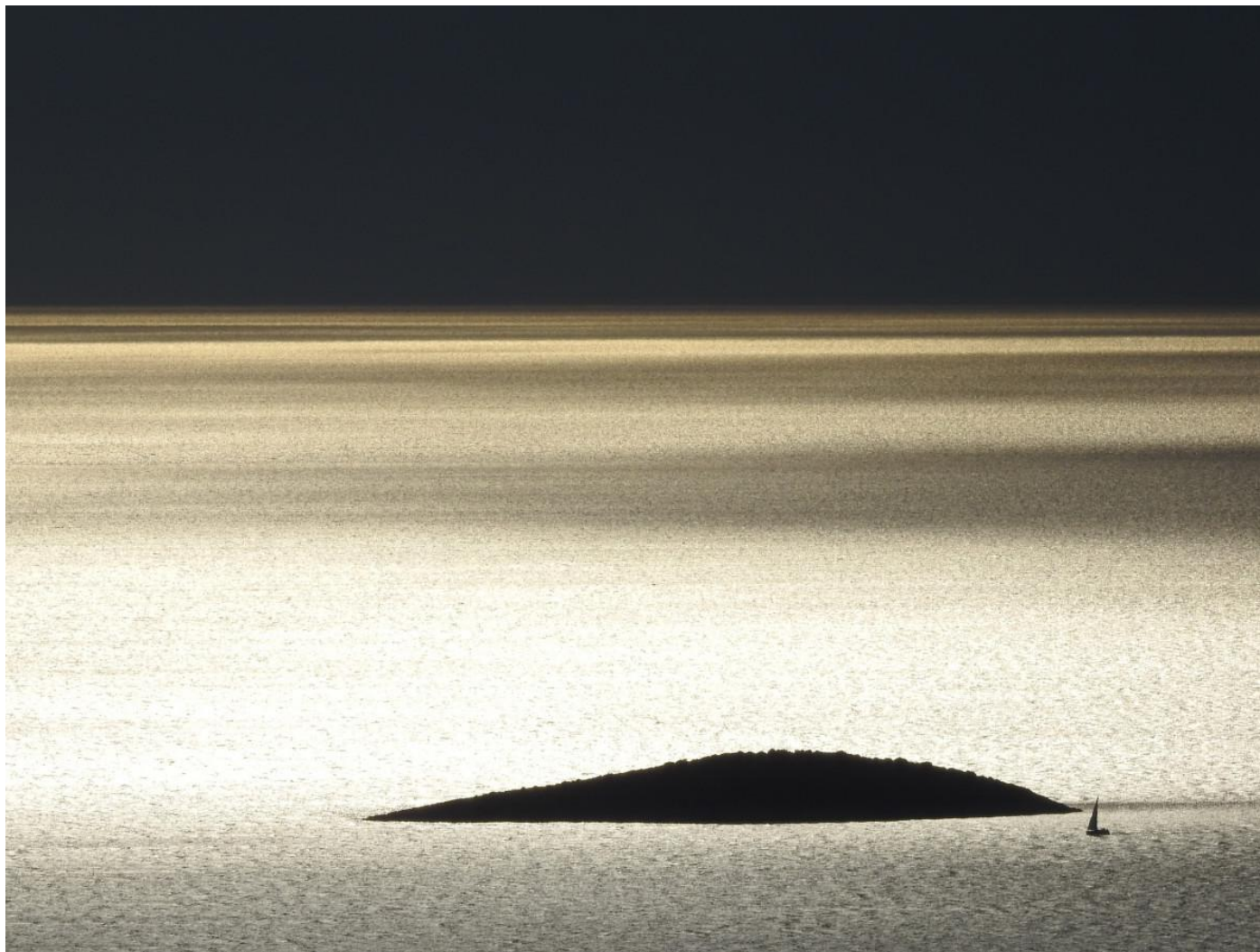
**Tekst je realiziran uz pomoć sredstava iz Projekta poticanja novinarske izvrsnosti 2023. – Agencije za elektroničke medije.*

Plovidba (foto TRIS/G. Šimac)

Plovidba (foto TRIS/G. Šimac)

Plovidba (foto TRIS/G. Šimac)

Twitter

Facebook

WhatsApp

TAGS: DOBRI LJUDI, HRVATSKA ČIGRA, JEDRENJE, MLADEN ŠUTEJ, MORE, PLOVIDVBA, SVIJET